

SOẠN BÀI LÃO HẠC (NAM CAO)

Soạn bài Lão Hạc của Nam Cao được Đọc Tài Liệu biên soạn giúp bạn ôn tập kiến thức và trả lời câu hỏi trang 48 SGK Ngữ văn 8 tập 1

Muốn **soạn bài Lão Hạc** tốt? Bạn đừng bỏ qua bài viết này.

Với những hướng dẫn chi tiết. Bạn không chỉ **trả lời tốt các câu hỏi tại trang 48 sách giáo khoa** mà còn **nắm vững các kiến thức quan trọng của bài học** này.

Cùng tham khảo...

KIẾN THỨC CƠ BẢN

Những kiến thức về tác giả và tác phẩm bạn cần nắm:

Về tác giả

Nam Cao (1915-1951) tên khai sinh là Trần Hữu Trí, quê ở làng Đại Hoàng, phủ Lí Nhân, tỉnh Hà Nam. Ông là một nhà văn hiện thực xuất sắc với những truyện ngắn, truyện dài chân thực biết về người nông dân nghèo bị vùi dập và người trí thức nghèo sống mòn mỏi; bế tắc trong xã hội cũ. Sau Cách mạng, Nam Cao chân thành, tận tụy sáng tác phục vụ kháng chiến. Ông đã hi sinh trên đường công tác ở vùng sau lưng địch. Nam Cao được nhà nước truy tặng Giải thưởng Hồ Chí Minh về văn học nghệ thuật.

Tác phẩm chính: “Chí Phèo, Trăng sáng, Đời thừa, Lão Hạc...” .

Xem thêm [tiểu sử nhà văn Nam Cao](#) trên Wikipedia

Về tác phẩm

Lão Hạc là một trong những truyện ngắn xuất sắc biết về người nông dân của Nam Cao; đăng báo lần đầu năm 1943.

Truyện ngắn đã thể hiện một cách chân thực, cảm động số phận đau thương của người nông dân trong xã hội cũ và phẩm chất cao quý tiềm tàng của họ. Đồng thời, truyện còn cho thấy tâm lòng yêu thương, trân trọng đối với người nông dân và tài năng nghệ thuật xuất sắc của nhà văn Nam Cao; đặc biệt trong việc miêu tả tâm lí nhân vật và cách kể chuyện.

Để nắm vững các kiến thức về tác phẩm này, các bạn có thể xem thêm một số bài Tóm tắt truyện ngắn Lão Hạc đã được Đọc Tài Liệu biên soạn.

NGHE BÀI GIẢNG LÃO HẠC

- Nguồn: [Sưu tầm](#)

HƯỚNG DẪN SOẠN BÀI LÃO HẠC CHI TIẾT

Hướng dẫn trả lời chi tiết câu hỏi sách giáo khoa:

1 - Trang 48 SGK

Diễn biến tâm trạng của lão Hạc xung quanh việc bán cậu vàng. Qua đó em thấy lão Hạc là người như thế nào?

Trả lời

* Diễn biến tâm trạng của Lão Hạc xung quanh việc bán chó.

- Mối quan hệ giữa Lão Hạc và con chó Vàng:

Lão chỉ có một thân một mình. Con lão đi xa để lại kỉ niệm buồn, con chó mua về nuôi; định lúc cưới vợ thì giết thịt. Thế nhưng vợ lấy không được vì con lão nghèo. Đứa con phần uất bỏ đi phu, lão đau đớn: “Hình của nó, người ta đã chụp rồi. Nó lại đã lấy tiền của người ta. Nó là của người ta”. Tim lão vỡ vụn vì đau đớn nhớ thương.

Cậu Vàng thế chỗ đứa con cùng lão chia sẻ niềm đau và những nỗi buồn, lão bắt rận, tắm, cho cậu ăn trong cái bát như nhà giàu, chửi yêu, nói chuyện, vuốt ve. Cậu Vàng vừa là kỉ niệm, là tín vật của người con, là người bạn trung thành trong cuộc sống quạnh hiu của lão.

- Nguyên nhân phải bán cậu Vàng.

+ Đứa con bỏ đi phu đối với lão như một sự tội lỗi “Làm cha không lo tròn được cho con”.

Bóng đứa con nặng trĩu trong hơi thở của lão. Ba sào vườn lão quyết giữ cho bằng được, không thể bán vườn mà ăn để dành cho con trai lão trở về xây dựng hạnh phúc.

+ Trận ốm kéo dài hai tháng mười tám ngày, bao nhiêu tiền dành dụm tiêu hết sạch. Con bão kéo đến phá sạch sành sanh hoa màu. Sau trận ốm lão yếu người không làm được việc nặng, bao nhiêu việc nhẹ đàn bà họ tranh nhau làm mất cả, lão Hạc rơi vào túng quẫn kiệt quệ.

+ Cậu Vàng mỗi ngày phải ăn hết hai hào gạo, cậu mà ăn ít lại gầy đi tội nghiệp. Tiền không đủ nuôi người lấy đâu nuôi chó. Lão nghĩ đến cái chết, để giữ được mảnh vườn cho con. Lão chết cậu Vàng cũng tiêu đời, đành phải để cậu Vàng đi trước.

- Tâm trạng của lão Hạc khi bán cậu Vàng.

“Lão cố làm ra vẻ vui vẻ. Nhưng trông lão cười như mếu và đôi mắt lão ầng ậ nước... Mặt lão đột nhiên co rúm lại. Những vết nhăn xô lại với nhau, ép cho nước mắt chảy ra. Cái đầu lão ngoẹo về một bên và cái miệng móm mém của lão mếu như con nít. Lão hu hu khóc”

→ Sự đau đớn đến cùng cực vò xé tâm can. “Đoạn văn như bị xé từng mảnh về ngữ điệu hay từng mảnh tim toi tả của lão biến thành văn? Đứt rời, nghẹn ngào, tức tưởi sự ăn năn đau đớn giãy xé vì trót lừa một con chó- “con đi phu, lão chết già nữa, bán cậu Vàng lão chết hẳn”.

→ Lão Hạc con người giàu lòng nhân ái, lương thiện và thật trong sáng biết bao

Tham khảo thêm:

- [Hóa thân vào nhân vật ông giáo kể lại chuyện Lão Hạc sang báo tin bán chó](#)
- [Kể lại chuyện lão Hạc bán chó với ông giáo nếu là người chứng kiến](#)

2 - Trang 48 SGK

Em hiểu thế nào về nguyên nhân cái chết của lão Hạc. Qua những điều lão Hạc thu xếp, nhờ cậy ông giáo rồi sau đó mới tìm đến cái chết, em suy nghĩ gì về tình cảnh và tính cách lão Hạc.

Trả lời

- Nguyên nhân dẫn đến cái chết của lão Hạc:

+ Sau trận ốm lão rơi vào sự túng quẫn kiệt quệ.

+ Phải bán con chó lão vừa như mất đi người bạn thân thiết lại mang cảm giác mình là người có lỗi, là người phản bội lừa dối con chó đáng thương tội nghiệp.

+ Không muốn làm phiền người khác, dù sống cực khổ nhưng kiên quyết từ chối sự giúp đỡ.

+ Vì không muốn xâm phạm đến số tiền ít ỏi và mảnh vườn nhỏ mà lão quyết giữ để dành cho đứa con trai đi phu xa.

→ Vì lòng tự trọng, vì tình yêu thương, và vì quá đổi lương thiện mà lão Hạc phải tìm đến cái chết, Nam Cao đi đến tận nơi sâu thẳm của bị kịch tâm hồn: nhân cách con người.

- Những việc lão Hạc thu xếp nhờ cậy ông giáo:

+ Việc thứ nhất: gửi ba sào vườn nhờ ông giáo giữ hộ cho người con trai, để khi người con trai trở về có đất mà ở.

+ Việc thứ hai: gửi ba mươi đồng bạc (năm đồng vừa bán chó và hai mươi lăm đồng đã tích cóp dành dụm tần tảo suốt cả năm trời) để khi lão chết nhờ hàng xóm lo liệu cho việc ma chay.

➔ Toàn bộ việc làm của lão “là cuộc chuẩn bị để chết của một con người! Lão Hạc cứ âm thầm làm nốt những phần việc cuối cùng của một kiếp người để rồi tự sát”

- Cái chết của Lão Hạc.

+ Lão Hạc đang vật vã trên giường, đầu tóc rũ rượi, quần áo xộc xệch, hai mắt long sòng sọc.

Lão tru tréo, bọt mép sùi ra, khắp người chốc chốc lại bị giật mạnh, nảy lên.

+ Một cái chết đau đớn và hết sức thảm thương. Dường như lão cố tình chọn cho mình một cái chết đau đớn dữ dội như thế để tự trừng phạt mình đã đánh lừa con chó thân yêu “chết theo kiểu con chó bị lừa”. Và sâu xa hơn kiếp người có khác gì so với kiếp chó đâu.

- Tình cảnh và tính cách của lão Hạc:

+ Tình cảnh: hết sức éo le, đáng thương: lợm khộm trong cảnh gà trống nuôi con, rồi đưa con trai duy nhất đi xa lão sống trong cô đơn hiu quạnh. Sức yếu giá cả, ốm đau bệnh tật, nghèo túng vất vả nhất là phải ở trong bi kịch giữa tình thương con và sự sống của một con vật nuôi mà lão gắn bó thân thiết.

+ Tính cách:

- Một ông lão khiêm cung trong cử chỉ, tinh tế trọng đối xử, hiểu đời, hiểu người nhưng bất lực và đau đớn tự giày vò về sự bất lực ấy.

- Là con người có lòng tự trọng rất cao.

- Một người cha thương con vô bờ, quên mình cho cuộc sống của con - một sự hi sinh cao cả.

Lão đúng như tên gọi của lão, con hạc già thanh cao giữa cuộc đời lầm than, ô trọc, bụi bặm.

* Để hiểu hơn về nhân vật Lão Hạc, các bạn có thể tham khảo thêm một số bài văn [cảm nhận về lão Hạc](#) hay đã được Đọc Tài Liệu sưu tầm và biên soạn.

3 - Trang 48 SGK

Em thấy thái độ, tình cảm của nhân vật “tôi” đối với lão Hạc như thế nào?

Trả lời

Thái độ và tình cảm của nhân vật “tôi” là một sự phát triển, càng ngày càng trân trọng cảm thông sâu sắc, theo sự việc xảy ra:

- + Ban đầu: Nghe chuyện của lão với thái độ thờ ơ, dửng dưng so sánh với việc lão quý con chó, không thể nào bằng mình quý những quyển sách được. Đó cũng là sự hiển nhiên.
 - + Sau đó: Khi nghe câu chuyện của lão, ông giáo đã thốt lên: “Lão Hạc ơi! Bây giờ thì tôi hiểu tại sao lão không muốn bán con chó vàng của lão. Lão chỉ còn một mình nó để làm khuây”.
 - + Khi thấy lão Hạc khóc: “Tôi muốn ôm choàng lấy lão mà òa lên khóc. Bây giờ thì tôi không xót xa năm quyển sách của tôi quá như trước”. Nhân vật “tôi” đã động viên an ủi chia sẻ với lão những buồn đau, ngấm ngấm giúp đỡ lão những ngày túng thiếu.
 - + Khi chứng kiến cái chết dữ dội của lão Hạc: Nhân vật “tôi” đã vô cùng cảm động, hứa trước vong linh lão làm tròn những điều mà lão gửi gắm để lão yên tâm nhắm mắt ra đi.
- Ông giáo là người giàu lòng trắc ẩn, yêu thương.

Xem thêm: [Cảm nhận về nhân vật ông giáo trong truyện ngắn Lão Hạc](#)

4 - Trang 48 SGK

Khi nghe Binh Tư cho biết lão Hạc xin bả chó để định bắt một con chó hàng xóm thì “ông giáo” cảm thấy “cuộc đời quá thật đáng buồn”. Nhưng khi chứng kiến cái chết đau đớn của lão Hạc “ông giáo” đã nghĩ: “Không! Cuộc đời chưa hẳn đã đáng buồn, hay vẫn đáng buồn nhưng lại đáng buồn theo một nghĩa khác”.

Trả lời

+ Ý nghĩ của nhân vật “tôi” khi nghe Binh Tư nói về lão Hạc.

“Hỡi ơi Lão Hạc! Thì ra đến lúc cùng lão cũng có thể làm liều như ai hết... Một người như thế ấy!... Một người đã khóc vì trót lừa một con chó!... Một người nhịn ăn để tiền lại làm ma, bởi không muốn liên lụy đến hàng xóm láng giềng... Con người đáng kính ấy bây giờ cũng theo gót Binh Tư để có ăn ư? Cuộc đời quả thật cứ mỗi ngày một thêm đáng buồn...”

- Đó là nỗi buồn vì sự tha hóa nhân cách của con người, buồn vì sự thất vọng vì lầm tưởng lão Hạc đã làm điều xấu thì cuộc đời không còn biết tin ai nữa, đã cùng tận rồi.

+ Ý nghĩ của nhân vật “tôi” khi chứng kiến cái chết của Lão Hạc.

- Không! Cuộc đời chưa hẳn đã đáng buồn nhưng lại đáng buồn theo một nghĩa khác.
- Buồn vì số phận hẩm hiu, bất hạnh của những người lương thiện.
- Buồn vì xã hội không cho con người được sống một cuộc sống cho ra sống.

Có thể xem thêm một số bài [phân tích nhân vật ông giáo trong truyện ngắn Lão Hạc](#)

5 - Trang 48 SGK

Theo em, cái hay của truyện thể hiện rõ nhất ở những điểm nào? Việc tạo dựng tình huống truyện bất ngờ có tác dụng như thế nào? Cách xây dựng nhân vật có gì đặc sắc?

Trả lời

- + Tình huống truyện: Bất ngờ, ngoài sự dự đoán của độc giả. Tình huống đó như “một thứ nước rửa ảnh làm nổi hình nổi sắc nhân vật”. Làm sáng ngời nhân cách của lão Hạc trong lòng người đọc (không ai nghĩ rằng lão Hạc lại tự hủy diệt cuộc đời mình bằng bả chó).
- + Cách xây dựng nhân vật: Chân thực sinh động, từ ngoại hình đến nội tâm, đặc biệt là miêu tả khuôn mặt của lão Hạc khi khóc.
- + Tác dụng của ngôi kể: Chuyện được kể theo ngôi thứ nhất, làm cho câu chuyện trở nên gần gũi chân thực, làm cho người đọc có cảm tưởng câu chuyện như đang diễn ra trước mắt.

6 - Trang 48 SGK

Em hiểu thế nào về ý nghĩa của nhân vật “tôi” qua đoạn sau (SGK...)

Trả lời

- Đó là một suy nghĩ thể hiện tính triết lí nêu lên bài học về cách nhìn đời, nhìn người và cách ứng xử trong cuộc sống.
- Thể hiện tấm lòng, tình thương sâu sắc của nhà văn đối với cuộc đời, với mọi người.

7 - Trang 48 SGK

Qua đoạn trích “Tức nước vỡ bờ” và truyện ngắn “Lão Hạc”, em hiểu thế nào về cuộc đời của người nông dân trong xã hội cũ?

Trả lời

- Cuộc đời của những người nông dân trong xã hội cũ:

+ Lão Hạc, chị Dậu đều là những người nông dân cực khổ, nghèo túng, bất hạnh,

+ Họ bị xã hội đè nén, áp bức, rơi vào tình trạng khốn khó, cùng cực.

- Tính cách

+ Họ đều là những người nông dân hiền lành, lương thiện.

+ Thương yêu chồng con, hết mực giàu sức hi sinh.

+ Trong bất cứ hoàn cảnh nào họ cũng cố gắng giữ mình được trong sạch.

[Bạn nên xem thêm](#) nếu muốn trả lời tốt hơn câu hỏi này: [làm sáng tỏ ý kiến Chị Dậu và lão Hạc là những hình tượng tiêu biểu cho phẩm chất và số phận của người nông dân Việt Nam](#)

// Mong rằng nội dung của bài **hướng dẫn soạn văn 8 bài Lão Hạc** này sẽ giúp các bạn ôn tập và nắm vững các kiến thức quan trọng của bài học. Chúc bạn luôn đạt được những kết quả cao trong học tập.

[ĐỪNG SAO CHÉP] - Bài viết này chúng tôi chia sẻ với mong muốn giúp các bạn tham khảo, góp phần giúp cho bạn có thể dễ tự soạn bài Lão Hạc một cách tốt nhất. "Trong cách học, phải lấy tự học làm cốt" - Chỉ khi bạn TỰ LÀM mới giúp bạn HIỂU HƠN VỀ BÀI HỌC và LUÔN ĐẠT ĐƯỢC KẾT QUẢ CAO.

DOCTAILIEU.COM